

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de către Piciugov Alexandru,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Piciugov
Alexandru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” cu privire la
încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de către Piciugov Alexandru și menținută hotărârea din
05 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 15 februarie 2016, Piciugov Alexandru a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” cu privire la
încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamantului a indicat că la 18 aprilie 2013 în calitate
de client, a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI”, în calitate de
antreprenor, contractul de antrepriză privind executarea lucrărilor de cercetare-
proiectare nr. xxxxxxxx, în conformitate cu care pârâtul era obligat să execute
lucrările ce țin de elaborarea documentației de cercetare-proiectare pentru obiectul
„bloc locativ xxxxxx”, care urma a fi construit în mun. Chișinău, str. xxxxxxxx

În conformitate cu pct. 3.1 din contractul respectiv, părțile au stabilit că prețul
serviciilor prestate de către antreprenor constituie 7000 euro, iar potrivit anexei nr.
2, termenul executării lucrărilor a fost stabilit 18 aprilie 2013 - 10 iunie 2013.

Piciugov Alexandru a mai precizat că potrivit pct. 2.1 din anexa nr. 2 a
contractului, s-a obligat până la începerea executării lucrărilor să achite pîrîtului un
avans în sumă de 5000 de euro.

Consideră Piciugov Alexandru că a executat integral obligațiile contractuale achitând pîrîtului suma de 5000 de euro, fapt care se confirmă prin mențiunea pârâtului în anexa nr. 1.

Potrivit pct. 5.6 din contractul de antrepriză, Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI” s-a obligat să achite reclamantului penalitate în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 15 % din prețul total al lucrărilor preconizate, în cazul în care lucrările nu vor fi executate în termenul stabilit de contract.

Lucrările cu privire la demararea construcției nu au fost executate, deoarece pârâtul nu a prezentat reclamantului actul de predare-primire a lucrărilor de cercetare-proiectare, nu a informat despre încetarea lucrărilor cu indicarea motivului și nu a informat despre survenirea circumstanțelor care împiedică executarea obligațiilor sale contractuale.

Reclamantul a specificat că pârâtul s-a comportat cu rea credință față de obligațiile contractuale, prin urmare, în conformitate cu pct. 5.9 din contractul de antrepriză pentru executarea lucrărilor de cercetare-proiectare nr. xxxxx din 18 aprilie 2013, părțile au stabilit că toate litigiile vor fi soluționate în conformitate cu legislația în vigoare, în instanța de judecată, dacă nu vor ajunge la un acord.

Piciugov Alexandru a mai precizat că la 17 decembrie 2015, a expediat în adresa pârâtului pretenția, prin care a solicitat restituirea în termen de 7 zile din data recepționării, a sumei de 5000 de euro achitată în avans, însă pîrîtul nu a luat nici o atitudine.

A solicitat reclamantul încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” a sumei de 5000 de euro cu titlu de restituire a avansului achitat conform contractului de antrepriză pentru executarea lucrărilor de cercetare-proiectare nr. xxxxxxx din 18 aprilie 2013, a penalității în sumă de 1050 de euro, dobânzii de întârziere în sumă de 2345,82 de euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată depusă de către Piciugov Alexandru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 70, 73-79).

Manifestînd dezacord față de hotărîrea primei instanțe, la 24 mai 2017 Piciugov Alexandru a contestat-o cu apel, solicitînd casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Piciugov Alexandru, fiind menținută hotărârea din 05 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 118, 119-125).

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a pricinii și în consecință a adoptat o hotărîre întemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 25 mai 2018 Piciugov Alexandru a contestat-o cu recurs, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a indicat că atât instanța de apel, cât și prima instanță, nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural.

S-a mai specificat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că termenul de valabilitate a contractului convenit de părți a fost 18 februarie 2013 - 10 iunie 2013, iar acțiunea în judecată a fost depusă la 15 februarie 2016.

Potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este anexată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018, prin care a fost expediată copia deciziei instanței de apel în adresa părților (f.d.126), însă la dosar nu sunt anexate probe care să confirme recepționarea de către recurent a copiei deciziei recurate, respectiv se consideră că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de către Piciugov Alexandru întemeiat și care urmează a fi admis.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art.432 alin.(2) lit.b), c) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Actele administrate la dosar confirmă faptul că la 15 februarie 2016 Piciugov Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ROSI”, prin care a solicitat încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” a sumei de 5000 de euro cu titlu de restituire a avansului achitat în baza contractului de antrepriză pentru executarea lucrărilor de cercetare-proiectare nr. xxxxxx din 18 aprilie 2013, a penalității în sumă de 1050 de euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 2345,82 de euro și a cheltuielilor de judecată.

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 05 mai 2017 a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Piciugov Alexandru, iar ulterior, prin decizia din 25 ianuarie 2018, instanța de apel a respins apelul declarat de către Piciugov Alexandru, menținând hotărârea primei instanțe.

Totodată, din materialele anexate la dosar se distinge cert că la 18 aprilie 2013, între Piciugov Alexandru, în calitate de client, și Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI”, în calitate de antreprenor, a fost încheiat contractul de antrepriză nr. xxxxxxxx cu privire la executarea lucrărilor de cercetare-proiectare (f.d. 9-11).

Conform pct. 1.1 din contractul nominalizat, antreprenorul s-a obligat să efectueze următoarele lucrări: elaborarea estimărilor de proiectare pentru bloc

locativ xxxx din str. xxxxx mun. Chișinău, iar potrivit pct. 3.1 al contractului, prețul lucrărilor constituie suma de 7000 de euro (f.d. 9).

Instanța de recurs menționează că în conformitate cu pct. 1.1 din anexa nr. 2 a contractului de antrepriză nr. xxxxx din 18 aprilie 2013, lucrările urmau a fi începute la 18 aprilie 2013 și finalizate la 10 iunie 2013 (f.d. 13).

Potrivit pct. 2.1 clientul achită antreprenorului în calitate de plată preventivă până la începerea lucrărilor, un avans în mărime de 5000 de euro.

Conform pct. 2.2 din anexa respectivă, la finalizarea lucrărilor antreprenorul va prezenta clientului un act de predare-primire, cu documentația elaborată, prevăzută de sarcina tehnică, iar clientul va achita antreprenorului suma rămasă pentru lucrările efectuate în mărime de 2000 de euro, în următoarea ordine: 1) 1000 de euro clientul le va achita după ce proiectul va fi verificat și vor fi înlăturate neajunsurile; 2) 1000 de euro clientul le va achita nu mai târziu de 03 septembrie 2013.

Potrivit anexei nr. 3, pentru a începe lucrările de cercetare-proiectare conform contractului, clientul predă antreprenorului următoarele acte: certificat de urbanism, schema topografică, „liniile roșii”, condițiile tehnice de racordare la rețelele orașului, expertiza de stat cu referire la starea tehnică a clădirii, sarcinile cu referire la proiectare și actele ce confirmă terenul ales (f.d. 14).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție punctează că din natura raporturilor juridice stabilite printr-un act juridic între Piciugov Alexandru și Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” în baza contractului nr. xxxxx încheiat la 18 aprilie 2013, se distinge cert faptul că raporturile respective cad sub incidența normelor juridice care reglementează contractul de antrepriză.

În conformitate cu art. 946 Cod civil, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atât producerea sau transformarea unui bun, cât și obținerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

De menționat că din definiția contractului de antrepriză rezultă elementele tradiționale și obligațiile principale ale părților contractului și anume: - lucrarea este efectuată pe riscul antreprenorului; - se efectuează nu oarecare, dar o anumită lucrare, care după cum rezultă din esența legii, este comandată de client; - clientul este obligat să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit.

Astfel, riscul contractului de antrepriză, în virtutea legii, este suportat de antreprenor, deoarece acesta benevol și-a asumat respectiva răspundere semnând contractul. Acest risc se manifestă prin consecințele negative de ordin material pe care le suportă antreprenorul în toate cazurile pînă la momentul transmiterii lucrării clientului.

Prin urmare, contractul de antrepriză generează pentru antreprenor obligația de a realiza pe riscul său o lucrare pentru client și obligația de predare a acesteia, inclusiv obligația de transmitere a dreptului de proprietate asupra bunului.

În acest sens, instanța de recurs reține concluzia primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, precum că reclamantul-recurent se contrazice în

argumentele expuse și anume: în acțiune a indicat că pîrîtul nu a îndeplinit obligațiile contractuale, iar în susținerile verbale reprezentantul reclamantului a indicat că lucrările de proiectare indicate de pîrît nici nu puteau fi efectuate fără certificatul de urbanism, care a fost obținut de reclamant peste 2 ani de la încetarea contractului de antrepriză.

Totodată, este neîntemeiată poziția primei instanțe prin care a concluzionat că lucrările de proiectare de facto s-au început pînă la întocmirea contractului de antrepriză or, pretențiile înaintate de către Piciugov Alexandru în prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ROSI”, rezultă din contractul nr. xxxxx încheiat la 18 aprilie 2013, care stabilește o perioadă strictă de executare.

În sensul respectiv, Colegiul consideră oportun de a reitera prevederile art. 514 Cod civil, care statuează că obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Instanța de recurs menționează că potrivit pct. 2.2 din anexa nr. 2 la contractul de antrepriză, la finalizarea lucrărilor Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI” s-a obligat să prezinte clientului un act de predare-primire, cu documentația elaborată, prevăzută de sarcina tehnică.

Astfel, Colegiul atestă că antreprenorul nu și-a onorat obligațiile rezultate din pct. 2.2 din anexa nr. 2 la contractul de antrepriză nr. xxxxxx încheiat la 18 aprilie 2013, între Piciugov Alexandru, în calitate de client și Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI”, în calitate de antreprenor.

Instanța de recurs nu poate reține ca probă pertinentă actul de predare-primire din 19 iunie 2013, semnat unilateral de către directorul Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” or, acesta trebuia coordonat și semnat de către clientul/beneficiar al serviciilor Piciugov Alexandru (f.d. 34).

Totodată, neîntemeiat prima instanță a pus la baza emiterii hotărîrii, menținută prin decizia instanței de apel, Fișa de Avizare din 31 ianuarie 2015 a Ministerului Culturii al Republicii Moldova, semnată pe verso de Suslov Igor, care din declarațiile pîrîtului-intimat ar fi fost reprezentantul lui Piciugov Alexandru (f.d. 35).

În acest sens, Colegiul consideră relevante prevederile art. 242 alin. (1) Cod civil, care statuează expres că un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează.

De menționat că reprezentarea este acel procedeu prin care o persoană, numită reprezentant, încheie un act juridic în numele și pe seama altei persoane, numite reprezentat, astfel încât efectele actului se produc direct și nemijlocit în persoana și patrimoniul acesteia din urmă. Prin reprezentare, manifestarea de voință a reprezentatului, care devine parte a raportului juridic, este înlocuită de manifestarea de voință a reprezentantului.

În conformitate cu art. 252 alin. (1) Cod civil, procură este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți.

Din norma de drept material citată, se distinge că procura este un act juridic unilateral supus comunicării prin care reprezentatul împuternicește pe

reprezentantul său, în cadrul reprezentării convenționale, să încheie unul sau mai multe acte juridice cu terțe persoane.

Prin urmare, instanța de recurs punctează că la dosar nu sunt anexate înscrisuri care ar confirma că Piciugov Alexandru l-a împuternicit pe Suslov Igor să-l reprezinte în raport cu persoanele terțe.

Mai mult, pe tot parcursul judecării cauzei respective în prima instanță și în instanța de apel, reclamantul Piciugov Alexandru a negat că l-ar fi împuternicit pe Suslov Igor să-i reprezinte interesele în raport cu persoane terțe.

Prin urmare, cele relatate supra atestă că Fișa de Avizare din 31 ianuarie 2015 a Ministerului Culturii al Republicii Moldova, nu poate fi reținută ca probă în speța dată care confirmă executarea obligațiilor contractuale de către Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI”, deoarece nu a fost coordonată și semnată de client așa cum au convenit părțile în contractul de antrepriză nr. xxxxx încheiat la 18 aprilie 2013 între Piciugov Alexandru, în calitate de client și Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI”, în calitate de antreprenor.

Instanța de recurs reține ca fiind întemeiat argumentul recurentului precum că Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI” nu și-a onorat obligațiile stabilite prin contractul de antrepriză nr. xxxxxxx încheiat la 18 aprilie 2013 or, la dosar nu sunt anexate probe pertinente din care ar rezulta că pârâtul-intimat după finisarea lucrărilor asumate a transmis clientului pachetul de acte stabilit în anexa nr. 4 la contractul de antrepriză și anume nu a prezentat: 1) Albumul SA (soluții arhitecturale); 2) Albumul CB (construcții din beton armat); 3) Albumul PG (planul general); 4) Pașaportul (culori pentru fațade) și 5) Nota explicativă (f.d. 15).

În continuare, instanța de recurs punctează că neîntemeiat prima instanță a pus la baza emiterii hotărârii, menținută prin decizia instanței de apel, și declarațiile lui Iurcean Nicolai și Cambur Serghei (f.d 45, 48).

Conform art. 132 alin. (1) Cod de procedură civilă, martor poate fi orice persoană care nu are interes în proces și căreia îi sînt cunoscute, direct sau indirect, fapte referitoare la cauză. Depozițiile martorului nu pot fi considerate probă dacă el nu a cunoscut personal faptele.

Colegiul remarcă faptul că la dosar nu există nici un act judecătoresc care să confirme cine a fost solicitantul citării în instanța de judecată a lui Iurcean Nicolai și Cambur Serghei, opiniile părților referitor la această chestiune și respectiv concluzia instanței de admitere a unei asemenea solicitări cu atribuirea calității de martori lui Iurcean Nicolai și Cambur Serghei.

Totodată, instanța de recurs precizează că din explicațiile date de Iurcean Nicolai rezultă că acesta este angajat în calitate de inginer-constructor în cadrul companiei „Kirsan Group”, iar din explicațiile date de Cambur Serghei rezultă că ultimul este angajat în calitate de manager de construcții în cadrul companiei „Palmconstruction”.

Prin urmare, Colegiul punctează că din actele cauzei nu rezultă în ce mod, direct sau indirect, martorilor Iurcean Nicolai și Cambur Serghei le-au devenit cunoscute fapte referitoare la cauză, în special corectitudinea și plentitudinea executării de către Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI” a contractului de antrepriză privind lucrările de cercetare-proiectare nr. xxxxxx încheiat la 18 aprilie

2013 cu Piciugov Alexandru, avînd în vedere obiectul specific al acestui contract, din care rezultă că intimatul-pîrît în calitate de antreprenor era obligat să execute lucrările ce țin de elaborarea documentației de cercetare-proiectare pentru obiectul „bloc locativ xxxxx”, care urma a fi construit în mun. Chișinău, str. xxxxxx

Astfel, nu pot fi reținute ca probe declarațiile date de către martorii Iurcean Nicolai și Cambur Serghei or, legiuitorul în dispoziția art. 132 alin. (1) Cod de procedură civilă, a stabilit expres că depozițiile martorului nu pot fi considerate probă dacă el nu a cunoscut personal faptele.

Circumstanțele relatate supra atestă că Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI” nu și-a onorat obligațiile față de Piciugov Alexandru stabilite prin contractul de antrepriză privind lucrările de cercetare-proiectare nr. xxxxxx încheiat la 18 aprilie 2013, însă a primit în avans suma de 5000 de euro fapt confirmat prin mențiunea din anexa nr. 2 a contractului de antrepriză (f.d.13), din care considerente rezultă că pretenția recurentului privind încasarea sumei avansului de 5000 de euro este întemeiată.

Cît privește pretențiile reclamantului din acțiune privind încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” a penalității în sumă de 1050 de euro și dobânzii de întârziere în sumă de 2345,82 de euro, acestea necesită a fi respinse ca neîntemeiate.

Colegiul menționează că contractul de antrepriză nr. xxxxx din 18 aprilie 2013, încheiat între Piciugov Alexandru, în calitate de client, și Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI”, în calitate de antreprenor cu privire la executarea lucrărilor de cercetare-proiectare, pe lîngă termenul restrîns de executare 18 aprilie 2013 – 10 iunie 2013, este un contract încheiat sub condiție or, potrivit anexei nr. 3 la acest contract, părțile s-au obligat reciproc, în special Piciugov Alexandru urma să transmită antreprenorului pînă la începerea executării lucrărilor de cercetare-proiectare următoarele acte: certificat de urbanism, schema topografică, „liniile roșii”, condițiile tehnice de racordare la rețelele orașului, expertiza de stat cu referire la starea tehnică a clădirii, sarcinile cu referire la proiectare, și actele ce confirmă terenul identificat (f.d. 14).

De menționat că în conformitate cu art. 2 din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor în construcție, certificat de urbanism pentru proiectare este un act cu caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripțiile și elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic și arhitectural-urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului, și care permite elaborarea documentației de proiect.

Prin urmare, prezentarea certificatului de urbanism pentru proiectare era primordială pentru antreprenor în sensul începerii lucrărilor în baza contractului nr. xxxxxx din 18 aprilie 2013, condiție care potrivit anexei nr. 3 urma a fi coordonată între părțile aflate în litigiu, fapt care a rămas nerealizat, părțile opinînd în contradictoriu referitor la aceste circumstanțe.

Astfel, avînd în vedere că contractul de antrepriză enunțat urma a fi executat cu anumite condiții stabilite de către părți, în circumstanțele stabilite la caz, atunci cînd însuși Piciugov Alexandru, în calitate de client, nu a confirmat în judecată că a executat condițiile din anexa nr. 3 la contract, nu este îndreptățit să pretindă

încasarea penalității contractuale, în acest sens fiind relevante și prevederile art.624 alin.(5) Cod civil, care prescriu că debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea nu se datorează vinovăției sale.

În cauza dată s-a stabilit că și Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI” nu și-a onorat obligațiile rezultate din contractul de antrepriză, anume executarea lucrărilor de cercetare-proiectare nr. xxxxxx încheiat cu Piciugov Alexandru la 18 aprilie 2013. Obligații asumate de Societatea cu Răspundere Limitată „ROSI” nu au avut caracter patrimonial respectiv, din suma avansului de 5000 de euro care necesită a fi dispusă pentru restituire din contul părții care nu a executat contractul de antrepriză nu pot fi preteînse dobânzi de întârziere.

Or, legiuitorul a stabilit exhaustiv în art. 619 alin. (1) Cod civil – obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Prin urmare, în cauza dată reieșind din obiectul litigiului și circumstanțele stabilite, nu poate fi percepută dobânda de întârziere din contul SRL „ROSI”.

În temeiul art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

De menționat că actele anexate la dosar certifică faptul că Piciugov Alexandru a achitat potrivit ordinului de încasare nr. xxxx din 12 februarie 2016 suma de 5682 de lei drept taxă de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată, potrivit ordinului de încasare din 31 ianuarie 2018 suma de 4278,40 de lei pentru depunerea cererii de apel și potrivit ordinului de încasare nr. xxxxxx din 23 mai 2018 suma de 3209 lei pentru depunerea cererii de recurs (f.d. 1, 97, 127), în total suma de 13169,4 de lei.

Prin urmare, avînd în vedere că acțiunea se admite parțial cu dispunerea încasării din contul Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” în beneficiul lui Piciugov Alexandru a sumei de 5000 de euro, necesită a fi percepute și cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat proporțional părții admise din pretenții, anume a sumei de 7556,62 lei (5000 euro x 22.39 lei echivalentul 1 euro față de leul MD x 3% = 3358,5 lei + 4198,12 lei taxa de stat pentru cererile de apel și recurs = 7556,62 lei).

Totodată, instanța de recurs consideră aplicabile cazului prevederile art. 96 alin. (1) și (1/1) Cod de procedură civilă, care statuează că, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Astfel, colegiul menținează că recurentul-reclamant Piciugov Alexandru a fost reprezentat în judecată la examinarea cauzei de către avocatul Talambuța Leonid, fapt confirmat prin mandatul nr. xxxxxx din 12 februarie 2016 (f.d. 2).

Conform bonului de plată nr. xxxxxx din 28 aprilie 2016, Piciugov Alexandru a achitat pentru serviciile de asistență juridică prestate de către Talambuța Leonid suma de 7000 lei (f.d. 51).

Astfel, instanța judecătorească urmează să oblige partea care a pierdut procesul să compenseze părții, care a avut câștig de cauză, cheltuielile de asistență juridică acordată de avocat, însă în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente:

a. dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată);

b. copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație;

c. listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de:

a. complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță;

b. aportul avocatului la soluționarea cauzei;

c. timpul și munca depusă de avocat;

d. aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.);

e. faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare;

f. rezultatul obținut;

g. restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei;

h. natura și durata relației dintre avocat și client;

i. experiența, reputația și abilitatea avocatului;

j. justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză;

k. suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză;

l. alți factori, la discreția instanței.

Prin urmare, cu referire la art.94, 96 alin. (1) și (1/1) Cod de procedură civilă al R. Moldova, luând în considerare că Piciugov Alexandru a avut câștig de cauză fiindu-i admisă parțial acțiunea împotriva SRL „ROSI”, ținând cont de aportul și prestația avocatului la soluționarea cauzei concrete, timpul și munca depusă de avocat, instanța consideră că valoarea compensației de asistență juridică pretinsă în sumă de 7000 de lei este nerezonabilă și exagerată, în cazul dat reale, necesare și rezonabile fiind apreciate de către instanță cheltuielile de asistență juridică pentru avocatul Talambuța Leonid în sumă de 5000 de lei. În total, din contul Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” în beneficiul lui Piciugov Alexandru urmează să fie încasate cheltuieli de judecată în sumă de 12556 lei 62 bani (7556,62 lei, achitate cu titlu de taxă de stat + 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică = 12556 lei 62 bani).

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Piciugov Alexandru.

Se casează decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 05 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Piciugov Alexandru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Piciugov Alexandru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „ROSI” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul Societății cu Răspundere Limitată „ROSI”, IDNO xxxxxx, adresa mun. Chișinău, str. xxxx, nr. xxxxxx, în beneficiul lui Piciugov Alexandru, IDNP xxxxxxxxxx, suma de 5000 (cinci mii) euro achitată cu titlu de avans.

În rest, acțiunea în partea încasării sumei de 1050 de euro cu titlu de penalitate și sumei de 2345,82 de euro cu titlu de dobândă de întârziere, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se încasează din contul Societății cu Răspundere Limitată „ROSI”, IDNO xxxxxxxx, adresa mun. Chișinău, str. xxxxxx, în beneficiul lui Piciugov Alexandru, IDNP xxxxxxxxxx, cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 12556 lei 62 bani.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Victor Burduh